

**Fortegnelse over fremmed historisk Litteratur
fra Aaret 1886**

vedrørende Danmarks Historie.

Ved W. Christensen.

I. Samlinger og Tidsskrifter.

Jahresberichte der Geschichtswissenschaft im Auftrage der Historischen Gesellschaft zu Berlin herausgegeben von *J. Hermann, J. Jastrow, E. Meyer*. V. Jahrg. 1882. Berlin.

Den dansk-norske Litteratur behandles af H. Schjøth i Christiania (II. 394—408 og III. 197—209).

H. Oesterley. Wegweiser durch die Literatur der Urkundensammlungen. 1. Th. Berlin 1885. VI + 574 S. 2. Th. Berlin 1886. VI + 423 S.

2. Del har bl. a. en Oversigt over Danmarks Diplomsamlinger.

J. F. Böhm. Regesta imperii. I. Die Regesten des Kaiserreiches unter den Karolingern. 751—918. Neu bearb. von E. Mühlbacher. 4. Lief. S. 481—640. Innsbruck. 4°.

Arene 859—885.

Raoul Glaber. Les cinq livres de ses histoires (900—1044), publ. par *M. Prou*. Paris. XV + 143 S.

The historians of the church of York and its archbishops. Edited by *J. Raine*. Vol. II. London. (Chronicles and memorials of Great Britain and Ireland during the middle ages. 71, Vol. II.)

Nævner S. 349 Førerne for det danske Tog til England 1069.

Regesta pontificum Romanorum ab condita ecclesia ad annum post Christum natum MCXCVIII. Ed. *Ph. Jaffé*. Editionem 2. correctam et auctam auspiciis G. Wattenbach curaverunt S. Loewenfeld, F. Kaltenbrunner, P. Ewald. Fasc. IX—XII (Tomus II S. 1—480). Lipsiae. 4°.

Fra 1143 til Pave Lucius III.

Diplomatarium Norvegicum. Oldbreve til Kundskab om Norges indre og ydre Forhold, Sprog, Slægter, Sæder, Lovgivning og Rettergang i Middelalderen. Samlede og udg. af *C. R. Unger* og *H. J. Huitfeldt-Kaas*. 12. Samling. 1. Halvdel. Christiania. 416 S.

Aktstykker fra Tiden 1146 - 1525.

I registri del pontefice Onorio III dall' anno 1216 all' anno 1227 compilati per *P. Pressutti*. Vol. I. Roma 1884. LXXV. + 384 S.

18. Juli 1216—23. Juli 1218.

Schleswig-Holstein-Lauenburgische Regesten und Urkunden. Im Auftrage der Gesellsch. f. Schleswig-Holstein-Lauenburg. Gesch. bearb. und hrsg. von *P. Hasse*. 1. Bd. (786—1250). VIII + 407 S. 2. Bd. (1250—1300). 1.—4. Lief. S. 1—320. Hamburg u. Leipzig. 4°.

2. Bind er nået til 13. Jan. 1291.

Les registres d'Honorius IV. Publ. par *M. Prou*. 1.—2. fasc. Paris. Spalte 1—480. 4°.

1285—1286.

Les registres de Nicolas IV. Publ. par *E. Langlois*. 1. fasc. Paris. S. 1—136. 4°.

23. Februar 1288—15. Marts 1289.

Les registres de Boniface VIII. Publ. par *G. Digard*, *M. Faucon* et *A. Thomas*. 3. fasc. Paris. Spalte 625—880. 4°.

Januar 1297—Januar 1298.

Le registre de Benoit XI. Publ. par *Ch. Grandjean*. 4. fasc. Paris 1885. 4°. Spalte 833—1038.

Hansisches Urkundenbuch, bearb. von *K. Höhlbaum*. Bd. III. 2. (Schluss-)Abtheil. mit einem Glossar von *P. Feil*. S. 151—586. Halle. 4°.

3. Bind indeholder foruden Register og Glossar: Einleitung. — Urkunden von 1343 bis 1360. — Anhang I. England. — Anhang II. Flandern. — Anhang III. Rusland. Deutscher Handel mit Nowgorod. — Nachträge und Erläuterungen zum ersten bis dritten Band.

Mecklenburgisches Urkundenbuch, hrsg. von dem Verein f. Mecklenburg. Gesch. u. Alterthumskunde. XIV. Bd. (1356—1360). Schwerin. 678 S. 4°.

Bremisches Urkundenbuch. Hrsg. von *D. R. Ehmcke* und *W. v. Bippen*. IV. Bremen. XIV + 606 S. 4°.

1381—1410.

Urkunden-Buch der Stadt Lübeck. Hrsg. von dem Vereine f. Lübeck. Gesch. u. Alterthumskunde. 8. Theil. 1.—2. Lief. Lübeck. S. 1—160. 4°.

9. December 1440 - 23. April 1443.

Acten der Ständetage Preussens unter der Herrschaft des Deutschen Ordens. Hrsg. von *M. Toeppen*. Band V (1458—1525). Publication des Vereins f. die Gesch. der Provinzen Ost- u. Westpreussen. Leipzig. X + 867 S.

Briefe und Acten zur österreichisch-deutschen Geschichte im Zeitalter Kaiser Friedrich III. Gesammelt u. hrsg. von *J. Bachmann*. Wien 1885. XII + 712 S. (Fontes rerum Austriacarum. 2. Abtheil. Diplomataria et acta. XLIV Bd.)

Berører hist og her Christiørn I.

Leonis X pontificis maximi regesta collegit et edidit *Jos. cardinalis Hergenroether*. Fasc. III—IV. Friburgi Brisgoviae 1885—86. S. 257—520. 4°.

25. August 1513—29. April 1514.

G. Storm. Norges gamle Love indtil 1387. 4. Bind, indeholdende Supplémenter til de tre foregaaende Bind samt Haandskriftbeskrivelse med Facsimiler. Christiania 1885. XXVI + 797 S. + 19 Blade i Facsim. 4°.

Blandt Supplémenterne til de tre første Bind findes et Privilegium af Kong Olaf af 16. 1382; i den også for Danmark vigtige Haandskriftbeskrivelse er aftrykt mange Småstykker, hvoriblandt også noget „historisk-statistisk Stof“.

Letters and papers, foreign and domestic, of the reign of Henry VIII preserved in the public record office, the british museum and elsewhere in England. Arranged and catalogued by *J. Gairdner*. Vol. IX. 1535. London. XXXVII + 494 S.

1. August—31. December 1535.

W. D. Macray. Third report on the royal archives of Denmark. (Appendix to the forty-seventh report of the deputy keeper of the public records. S. 9—77.)

Indeholder Fortegnelse over Breve vedrørende Skotland fra 1551 til 1604, over Breve vedrørende England fra 1548 til 1607 (som Supplement til de tidligere reports), over 106 Breve fra Carl I til Christian IV (1625—1648), over Breve vedrørende England og Skotland fra 1613—1659 og over Breve fra Christian IV og Frederik III (1625—1660) vedrørende England.

Correspondance du cardinal de Granvelle, 1565—1583, publ. par *Ch. Piot*. Tome IV. Bruxelles 1884. XLIV + 764 S. 4°. Tome V. *ibid.* LII + 724 S. 4°.

Begge Bindene berøre hist og her Danmark.

A. H. H. van der Burgh. Gezantschappen door Zweden en Nederland wederzijds afgevaardigd gedurende de jaren 1592—1795. 's-Gravenhage. VIII + 84 S.

O. v. Heinemann. Die Handschriften der herzoglichen Bibliothek zu Wolfenbüttel beschrieben. 1. Abtheil. Die Helmstädter Handschriften. I—II. Wolfenbüttel 1884—1886.

I. 147 nævnes Breve fra Johannes Caselius til Niels Kaas: I. 181: Verfügung über das Quartier der in das Erzstift Bremen gelegten K. dänischen Cavallerie (Stade. 22. Septbr. 1626). — II. 211: Des Königs von Dänemark Christians IV Absagebrief an Carolum IX. König von Schweden, d. d. Copenhagen 1616 (!) April 4; II. 218: flere Privilegier af danske Konger til Hansestæderne; II. 251 ff. flere Breve fra Johannes Caselius til danske, f. Ex. Niels Kaas og Niels Hemmingsøn; II. 331: Dännemärkisch und Norwegensches Kirchen-Ritual.

Tenth report of the royal commission on historical manuscripts. London 1885. 46 S.

S. 38 omtales et Brev fra Hertugen af Buckingham til Christian IV. som omhandler Jarlen af Nithsdales Hvervninger i Skotland for Christian IV under Trediveårskrigen.

Historical manuscripts commission. The manuscripts of the earl of Westmoreland, captain Stewart, lord Stafford, lord Muncaster, and others. London 1885. 659 S.

Berører hist og her Danmarks Historie i det 17. Årh.

E. W. Bergman. Register öfver rådslag i drottning Christinas och konung Carl X Gustafs tid 1633—1660. (Meddelanden från svenska riks-archivet, utg. af C. G. Malmström. X. Stockholm. S. 49—70.)

Svenska riksrådets protokoll, utg. af kongl. riks-archivet genom *S. Bergh*. IV. 1634. Stockholm. XI + 326 S. (Handlingar rörande Sveriges historia, utg. af kongl. riks-archivet. 3. serien.)

Sveriges ridderskaps och adels riksdagsprotokoll. 8. delen. 1660. Senare riksdagen. Stockholm. 291 S.

S. 157 og 169 ff. omtales Freden i Kjøbenhavn, S. 186 danske Rustninger efter Freden. — Anmeldt i (svensk) Hist. tidskr. 1886 S. 69 ff.

Historical manuscripts commission. The manuscripts of the marquis of Ormonde, the earl of Fingall, the corporations of Waterford, Galway etc. London 1885. 566 S.

Indeholder et Par Notitser om Prins Jørgen af Danmark og om danske Tropper i Irland under Kong Vilhelm III.

Documents relatifs à l'histoire de Russie. XLVI. XLVIII. 1885. L—LII. 1886.

L (engelske Diplomaters Korrespondance for Årene 1708—1711) berører også Danmark. LII indeholder: Mémoire sur les négociations entre la France et le Czar de la Grande Russie Pierre I, fait en 1726 par mr. Le-Dran, premier commis des affaires étrangères. 1722—1724 (jfr. Hist. Tidsskr. 5. R. VI. 472). XLVI. XLVIII og LI indeholde Bidrag til Danmarks Historie i Årene 1762—1764.

Sveriges ridderskaps och adels riksdags-protokoll från och med år 1719. 3. delen. 1723. 4. häftet. Bilagor. S. 333—534. — 5. delen. 1726—1727. II. 3. häftet. Bilagor. S. 545—739. — 8. delen. 1. häftet. 1734 års riksdagsprotokoll (Nov.—Dec.). 552 S. Stockholm.

III. 341 berøres Freden med Danmark 1720; III og V indeholde flere Aktstykker vedrørende Carl Frederik af Holsten-Gottorp, det gottorpske Slesvig og det hannoveranske Forbund; VIII. 26; Behandlingen af Carl Frederiks Pension; VIII. 116; defensivt Forbund mellem Danmark og Sverige. — Anmeldt i (svensk) Hist. tidskr. 1886 S. 65 ff.

Politische Correspondenz Friedrich's des Groszen. 14. Bd. Berlin. 560 S.

November 1756—April 1757.

Historisk Tidsskrift, udg. af den norske historiske Forening. 2. Række. 5. Bd. S. 145—420 + XX S. Kristiania.

Af Indholdet bemærkes: H. J. Huitfeldt-Kaas. De nulevende Adelsslægter i Norge. S. 145—160. — L. Daae. Om Mag. Gert Henriksson Miltzow, Sognepræst til Voss. S. 161—186 (en 1688 afdød Præst og Forfatter). — G. Storm. Smaating fra Sverressaga. 2. Om Øskjæggernes Sotog i de danske Farvande Aar 1193 og den slesvigske Biskop Valdemar. S. 214—220. — L. Daae. Nogle Bemærkninger om Historieskriveren Albert Krantz. S. 225—261. — Smaa-stykker. (6. L. Daae. Nogle utrykte Optegnelser af P. F. Suhm. 7. L. Daae. Breve Chronicon Ringsagerense. 9. G. Storm. Et gjenfundet Haandskrift af Mattis Størssøns Sagaoversættelse.) S. 262—272. — L. J. Vogt. Om Norges Udførsel af Trælast i ældre Tider. II. S. 273—384. — G. Storm. Søfareren Johannes Scolvus og hans Rejse til Labrador eller Grønland. S. 385—400. — O. Brenner. Olaus Magnus und seine Karte des Nordens. S. 401—405. — Smaa-stykker. (10. L. Daae. Om Jarlsø (Jersø) ved Tønsberg. 11. L. Daae. Paatænkt Rejse i Norge af Fredrik VI. 1804. 12. L. Daae. Et Brev fra Henrik Steffens til Professor Georg Sverdrup. 13. H. M. Schirmer. Beliggenheden af Gardar paa Grønland. 14. D. T. Anna Collbjørnsdatters Testamente.) S. 406—420.

Historisk tidskrift, utg. af svenska historiska föreningen genom *E. Hildebrand*. 6. årgången. Stockholm. 382 + 75 S. + S. 51—59.

Af Indholdet bemærkes: Johan III och Filip II. Depescher från det spanska sändebudet till Sverige kapten Francisco de Eraso 1578—1579. S. 1—50. — N. Höjer. Norsk national historieskrifning I. S. 123—176. — Hd. Hemming Gads oration mot danskarne. S. 235—240. — Ett bidrag till Tycho Brahes historia. S. 250—253. — J. A. Lagermark. Rustningarna till Karl XII:s sista fälttåg. S. 263—316. — E. W. Dahlgren. Olai Magni karta af år 1539. S. 368—371. — Desuden forskjellige Anmeldelser, således af *Recueil des instructions données aux ambassadeurs et ministres de France depuis les traités de Westphalie jusqu'à la révolution française*. II. Suède (ved M. Weibull), af Montelius' Om tidsbestämning inom bronsåldern (ved G. Gustafson) og af flere andre Skrifter (se under disse).

Kongl. vitterhets, historia och antiquitets akademiens månadsblad. 13.—14. årgången. 1884—1885. Stockholm 1884—1886.

Af Indholdet bemærkes i 13. Årg.: S. Söderberg. En kristen grafplats funnen i Helsingborg. S. 14—18. — H. Hildebrand. Bror Emil Hildebrand. S. 97—134 (omhandler også B. E. Hildebrands Studier hos Christian Thomsen i Kjøbenhavn og meddeler Brudstykker af Brevvexlingen mellem Thomsen og Hildebrand). — S. Söderberg. Hållkista från bronsåldern. S. 163—169 (Fund fra Skåne). — O. Montelius. Två bronsåldersfynd från Skåne. S. 180—191. — 14. Årg.: H. Hildebrand og G. Gustafson. Falkenbergs hus. S. 57—68, 183—206 (Beretning om Udgravningsarbejder ved Falkenberg Slot i Halland, som blev opbrændt 1434). — C. D. Reventlow. Samlingen på Finnhus af kust- og verkstadsfynd från Ringsjön. S. 82—83. — H. Hildebrand. Nordens äldsta mynt. S. 122—134.

Sammlaren. Tidskrift utg. af svenska literatursällskapets arbetsutskott. 6. årgången 1885. 7. årgången 1886. Upsala.

Af Indholdet bemærkes i 6. Årg.: H. Schück. En medeltidsdigt. S. 65—67. — G. E. Klemming. Kort Extract etc. S. 178—184 (en svensk Parodi på et Digt af Anders Arrebo om Christian IV.s Sejre i Kalmarkrigen). — 7. Årg.: H. Schück. Striden mellem Olavus Petri samt Peder Galle och Paulus Heliæ. S. 49—70. — G. E. Klemming. Smärre meddelanden. S. 138—139 (en lille Satire over fremragende danske, rimeligvis fra 1678).

Ur dagens krönika, utg. af *A. Ahnfelt*. 6. årgången. Stockholm.

Af Indholdet bemærkes: Spionminnen från Norge. Hittills otryckta brev, mystificationer rörande Karl Johan m. m. S. 1—25. — Kr. Winter-Hjelm. Norges så kallade „eröfring“ år 1814. S. 26—38. — G. E. L. Om Norges betvingande år 1814. Ett ord till hr Winter-Hjelm. S. 243—255. — Till frågan om Norges underkufvande. Ett utländskt arkivvitnesbörd. S. 256—259. (En Depeche af 1/10 1814 fra den franske Gesandt i Stockholm, de Rumigny, til Talleyrand.) — Marcellus. Henning Hamilton. Politisk studie. S. 281—315. — Anti-Marcellus. Hamiltons sagan. S. 481—503 (S. 307 ff. og 493 ff. Hamiltons Forhold til Danmark.) — O. Sjögren. Karl Johan och svenskarne i engelsk belysning. S. 744—750.

Zeitschrift der Gesellschaft für Schleswig-Holstein-Lauenburgische Geschichte. 16. Bd. Kiel.

Af Indholdet bemærkes: Th. Hach. Die kirchliche Kunstarchäologie des Kreises Herzogthum Lauenburg. S. 1—194. — Urkunden des Klosterarchivs zu Flensburg. Verzeichnet von A. Wolff. S. 195—203. — Fr. Bertheau. Herzog Johann der Ältere. Ein Beitrag zur Reformationgeschichte Schleswig-Holsteins. S. 205—274. — Hille. Struensee's literarische Thätigkeit. S. 275—297. — G. Er. Carstens. Die geistlichen Liederdichter Schleswig-Holsteins. S. 299—351. — Antiquarische Miscellen. I. Von H. Handelsmann. S. 375—410. III. Von W. Splieth. S. 429—435. — C. Eckermann. Die historische Karte von Dithmarschen, Eiderstedt u. s. w. von Geerz. S. 437—444.

Hansische Geschichtsblätter. Hrsg. vom Verein für hansische Geschichte. Jahrg. 1884—1885. Leipzig 1885—1886.

Af Indholdet bemærkes i Årg. 1884: K. E. H. Krause. Rostock im Mittelalter. S. 37—50 (S. 48 berøres Rostocks Forhold til Danmark). — W. Stieda. Schiffsregister. S. 75—115. — K. Koppmann. Anhang zu v. Bippens Abhandlung: Der Zollstreit zwischen Hamburg und Ostfriesland in der zweiten Hälfte des fünfzehnten Jahrhunderts. S. 137—153 (et Par Breve af 1467 og 1468, hvori også Christiern I omtales). — W. von Bippen. Zur Geschichte der Vitalienbrüder. S. 162—164. — Årg. 1885: R. Lange. Zur Geschichtsschreibung des Albert Krantz. S. 61—100. — K. Koppmann. Zur Geschichte der mecklenburgischen Klipphäfen. S. 101—160. — K. E. H. Krause. Die Chronistik Rostocks. S. 161—192. — P. Hasse. Zwei Beiträge zur lübschen Historiographie. II. S. 196—198.

Baltische Studien. Hrsg. von der Gesellsch. f. Pommersche Gesch. u. Alterthumskunde. 36. Jahrg. Stettin.

Af Indholdet bemærkes: I. Müller. Die pommerschen Fürstenbilder auf der grossen Ahnentafel im königlichen Schlosse zu Dresden. S. 69—75 (en Ahnetavle, der fremstiller Frederik II.s Datter Kurfyrstinde Hedvig af Sachsens Ahner). — von Bülow. Die Klosterordnung von Rühn vom Jahre 1581. S. 187—213 (S. 187—188 omtales, hvorledes Klostret Rühns Arkivalier ere komne til Danmark og for en stor Del endnu findes her). — Beiträge zur Geschichte Stettins 1711—1715. Mitgetheilt von v. Bülow. S. 254—261. — Hanncke. Neue Materialien zur Geschichte der Bischofherzöge Casimir und Franz. S. 365—380 (S. 374—376 Christian IV.s Hvervninger i Pommern under Kalmarkrigen).

Mittheilungen aus dem Gebiete der Geschichte Liv-, Est- und Kurlands. 13. Bd. Riga.

Af Indholdet bemærkes: M. Perlbach. Urkunden des Rigaschen Capitel-Archives in der Fürstlich Czartoryskischen Bibliothek zu Krakau. S. 1—23 (S. 16 en Kollation mellem Originalen til Erik Glippings Diplom af 12/4 1298 til Riga Kapitel og Aftrykket i Liv-, Esth- u. Curländ. Urkundenbuch). — H. Diederichs. Ein altes Verzeichniss der Bischöfe von Kurland. S. 245—252 (Aftryk af den kurlandske Bisperække i Ny kgl. Samling Nr. 335, hvorefter Kong Abel af Danmark indsatte den første Bisp i Kurland efter at have

betvunget Landet 1161!). — Jürgen Padel's und Gaspar Padel's Tagebücher. Hrsg. von H. J. Böthführ. S. 291—434 (indeholder bl. a. et Par Notitser om Hertug Magnus, Frederik II's Søn). — K. Höhlbaum. Ein Band livländischer Aktenstücke im Königlichen Staatsarchiv zu Wiesbaden. S. 520—523 (vedkommende Bind indeholder også to Aktstykker fra 1559 og 1560, der vedrøre Danmark).

Beiträge zur geschichte der deutschen sprache u. literatur. hrsg. von *H. Paul* u. *W. Braune*. XI. Bd. Halle a. S.

Af Indholdet bemærkes: G. Sarrazin. Der schauplatz des ersten Beowulfliedes und die heimath des dichters. S. 159—183 (erklærer første Del af det angelsaksiske Beowulfsepos for at være blot en udvidet og fri Oversættelse af et dansk Digt). — E. Sievers. Die heimat des Beowulfdichters. S. 354—362 (bekæmper den nævnte Antagelse af Sarrazin). — G. Sarrazin. Altnordisches im Beowulfliede. S. 528—541 (hævder sin tidligere Opfattelse).

Anglia. Zeitschrift für englische philologie. Hrsg. von *R. P. Wülcker*. IX. Bd. Halle a. S.

Af Indholdet bemærkes: G. Sarrazin. Die Beowulfssage im Dänemark. S. 195—199. — G. Sarrazin. Beowa und Bôthvar. S. 200—204. — G. Sarrazin. Beowulf und Kynewulf. S. 515—550.

The antiquary. A magazine devoted to the study of the past. XI. January—June 1885. XII. July—December 1885. XIII. January—June 1886. XIV. July—December 1886. London.

Af Indholdet bemærkes: 4 Notitser om Slaget ved Brunanburg af E. M. E. Welby XI. 68—69, W. M. Brooks XII. 168—171, C. S. Wake XII. 206—207 og F. Ross XII. 229—230. — G. Brochner. Newly discovered mediaeval fresco paintings in an old Danish church. XIII. 71—72 (om Professor Kornerups Opdagelse af Væg-malerier i Kongsted Kirke). — J. C. Atkinson. Notes on common-field names. XIII. 95 ff., 150 ff., 209 ff., 255 ff., XIV. 72 ff. og 116 ff. (påviser en hel Del Navne af nordisk Oprindelse). — J. F. Hodgetts. On the Scandinavian elements in the English race. XIII. 137 ff., 205 ff., 245 ff. XIV. 137 ff. (jfr. en Notits af A. Hall XIII. 279).

II. Afhandlinger.

Vorgeschichtliche Alterthümer aus Schleswig-Holstein. Hrsg. von *J. Mestorf*. 765 Figuren auf 62 Tafeln in Photolithographie nach Handzeichnungen von W. Prell. Hamburg 1885. 34 S. + 62 Tavler.

J. Mestorf. Urnenfriedhöfe in Schleswig-Holstein. Mit 21 Figuren, 12 Tafeln u. 1 Karte. Hamburg. XI + 104 S.

O. Montelius. Runornas ålder i Norden. (Svenska fornminnesföreningens tidskrift. 6. bandet. Stockholm 1885—87. S. 236—270.)

Ph. Schweitzer. Geschichte der skandinavischen Litteratur von ihren Anfängen bis auf die neueste Zeit. 1. Th. Geschichte der altskandinavischen Litteratur von den ältesten Zeiten bis zur Reformation. Leipzig.

Omhandler hele Nordens Litteratur indtil Reformationen.

V. Rydberg. Undersökningar i germansk mytologi. Stockholm. VI + 756 S.

W. Müller. Mythologie der deutschen Heldensage. Heilbronn. VIII + 260 S.

F. Niedner. Skirnis för. (Zeitschr. f. deutsches alterthum u. deutsche litteratur. 30. bd. Der neuen folge 18. bd. Berlin. S. 132—150.)

K. Müllenhoff. Fria und der halsbandmythus. (Zeitschr. f. deutsches alterthum u. deutsche litteratur. 30. bd. Der neuen folge 18. bd. Berlin. S. 217—260.)

F. Detter. Bemerkungen zu den Eddaliedern. I. Zur Völundarkvida. (Arkiv for nordisk Filologi, udg. ved G. Storm. 3. Bd. Christiania. S. 309—319.)

G. Vigfusson and *F. York Powell.* Sigfred-Arminius and other papers. Oxford, London. 95 S.

Den første af disse Afhandlinger identificerer Tacitus' Arminius med Niebelungenlieds Sigfred og Eddadigtenes Sigurd (se herom The academy 27/2, 6/3, 20/3, 3/4 og 10/4 1886); blandt de øvrige Afhandlinger mærkes: „Place of the Helgi lays“, „Place of the Hamtheow lay“, „Two Latin law words“ (alle af Vigfusson) og (af York Powell) „The ballad of sir Ogie“ (o: Åge og Else-Visen) og „Traces of old law in the Eddic lays“.

Kvæða-brot Braga ens gamla Boddasonar. Bruchstücke von Brages des Alten Gedichten hrsg. von *H. Gering*. Halle a. S. 31 S.

Gunnlaugssaga Ormstungu. Hrsg. von *E. Mogk*. Halle a. S. (O. m. T.: Altnordische texte hrsg. von E. Mogk. I.) XX + 57 S.

G. Cederschiöld. Huru den gamla isländska literaturen kommit till oss. (Nordisk tidskr. utg. af Letterstédtska förenigen. 1886. S. 196—214.)

A. Ravet. La marine des vikings ou pirates Scandinaves. Rouen. 55 S. og 3 Tavler.

Th. Carter. Danish place-names of Leicestershire. (Transactions of the Leicestershire architectural and archaeological society. Vol. VI. Part III. Leicester.)

W. H. Simcox. Alfred's year of battles. (The english historical review. I. London. S. 218—234.)

G. Waitz. Zur Kritik Dänischer Geschichtsquellen. (Neues Archiv der Gesellsch. f. ältere deutsche Geschichtskunde. 12. Bd. 1. Heft. Hannover. S. 11—39.)

Indeholder: I. Der Text des Sueno Aggonis. II. Quellen des Saxo. III. Ueber die Annales Colbazienses, Lundenses und andere ältere Dänische Annalen. IV. Ungedruckte Annalen.

Th. R. v. Sickel. Erläuterungen zu den Diplomen Otto II. (Mittheilungen des Instituts f. oesterreich. Geschichtsforsch. II. Ergänzungsband, 1. Heft. Innsbruck. S. 77—197.)

S. 130—131 kommer Forf. ind på Otto II.s Tog mod Danmark.

J. Steenstrup. Knut (der grosse). (Ersch u. Gruber. Allgem. Encyclopädie der Wissensch. u. Künste. 2. Section. H—N. 37. Th. Leipzig 1885. 4°. S. 350—355.)

C. von Noorden. Historische Vorträge. Eingeleitet u. hrsg. von W. Maurenbrecher. Leipzig 1884.

Indeholder bl. a. et Foredrag om „Erzbischof Adalbert von Bremen“.

E. Kilian. Itinerar Kaiser Heinrichs IV. Nach den Quellen bearbeitet. Karlsruhe. XI + 152 S.

S. 53: Henrik IV.s Møde med Svend Estridsøn.

H. Hennings. Studien über die ältere dänische Königsurkunde bis zur Mitte des XIII. Jahrhunderts. Halle. 55 S.

Inauguraldissertation fra Halle-Wittenberg.

B. Kugler. Albert von Aachen. Stuttgart 1885. VII + 426 S.

Forfatteren kommer også ind på Spørgsmålet om den danske Prins Svend på det første Korstog.

Ad. Duclos. De geschiedenis van den zaligen Karel den Goede graaf van Vlaanderen martelaar. Brügge 1884. 239 S.

E. le Glay. Histoire du bienheureux Charles le bon, comte de Flandre. Bruges 1884. 332 S.

Madame Bourdon. Charles le bon comte de Flandre. Lille et Paris. 144 S.

Indeholder S. 133 ff. Oplysninger bl. a. om Carl den danskes Kanonisation for få År siden og om Festlighederne i den Anledning, men synes ellers nærmest at være en Slags historisk Roman.

P. Bahr. Studien zur nordalbingischen Geschichte im zwölften Jahrhundert. Danzig 1885. 63 S.

Inauguraldissertation fra Leipzig. — Indhold: I. Geographische Übersicht. II. Adolf I. III. Die Stiftungsurkunde Kaiser Lothars für Segeberg.

A. Bauch. Die Markgrafen Johann I und Otto III von Brandenburg in ihren Beziehungen zum Reich. 1220—1267. Breslau. VIII + 158 S.

Omhandler på flere Steder Brandenburgs Forhold til Danmark.

L. Korth. Das Kloster Dünwald. (Annalen des histor. Vereins f. den Niederrhein, insbesondere die alte Erzdiöcese Köln. 44. Heft. Köln 1885. S. 1—122.)

S. 76 nævnes i et Diplom af 2. Juli 1271 frater Heynricus dictus de Hoensceit sancte domus hospitalis Jherusalemiani humilis prior per Daciam et regna adiacencia constitutus.

Th. Schiemann. Historische Darstellungen und archivalische Studien. Beiträge zur baltischen Geschichte. Hamburg u. Mitau. 264 S.

S. 1—18: Die Vitalienbrüder und ihre Bedeutung für Livland. — S. 243—264: Die Ordnungs-Arbeiten am Revaler Stadtarchiv.

Batsch. Deutsche Seehelden. 1. (Deutsche Revue. Hrsg. von R. Fleischer. 11. Jahrg. 7. Heft.)

Behandler Hanseforbundet og Vitalianerne.

G. Waitz. Das Gedicht über die Völker in nordischer Fassung. (Forschungen zur Deutschen Gesch. 26. Bd. Göttingen. S. 153—154.)

Aftryk (efter et Handskrift i Upsala) af det i Scr. rer. Dan. I. 70 trykte Digt. (Jfr. Mittheilungen des Vereins f. Hamburg. Gesch. 9. Jahrg. S. 70.)

E. Varenbergh. Le portrait de Jacques de Thiennes. (Messager des sciences historiques ou archives des arts et de la bibliographie de Belgique. Gand 1885. S. 1—26.)

S. 9—26 Biografi af Jacques de Thiennes, der et Par Gange var som Gesandt i Danmark under Christiern II.

W. Bremer. Mittheilungen über Marx Meyer. (Mittheilungen des Vereins f. Lübeck. Gesch. u. Alterthumskunde 2. Heft. 1885. März, April. No. 2. S. 37—38.)

A. Nilsson. Den svenska riksdagen under Erik XIV.s regering. Akad. afhandl. Karlstad. 56 S. 4°.

L. G. T. Tidander. Daniel Rantzaus vinterfälttåg i Sverige 1567—68. Historisk skildring. Stockholm. 58 S.

P. Schildt. Das Bisthum Schwerin in der evangelischen Zeit. III. Th.: Die äuszere Geschichte des Bisthums. (Jahrbücher des Vereins f. meklenb. Gesch. u. Alterthumskunde. 51. Jahrg. Schwerin. S. 103—189.)

S. 121 ff.: Die Regierungszeit Ulrichs II. bis zum 30jährigen Kriege. — S. 127 ff.: Die Zeit des 30jährigen Krieges. — S. 157 ff.: Der Streit mit Meklenburg um die Jurisdiction im Stift.

Th. Michell. History of the scottish expedition to Norway in 1612. London. 186 S.

Anmeldt i (svensk) Hist. tidskr. 1886 S. 26—27.

A. Gindely. Waldstein während seines ersten Generalats im Lichte der gleichzeitigen Quellen 1625—1630. 1. Bd. V + 424 S. 2. Bd. 396 S. Prag u. Leipzig.

I. O. Opel. Ueber eine bisher unbekannte süddeutsche Zeitung. (Mit drei photographischen Abbildungen.) 18 S. (Separat-abdruck aus dem Archiv f. Gesch. des Deutschen Buchhandels. X. Leipzig.)

Omtaler en hidtil ubekjendt Avis for Årene 1619 og 1624—1627, der findes i det kongelige Bibliothek i Stuttgart og også indeholder Efterretninger om Christian IV.s Deltagelse i Trediveårskrigen.

J. Krebs. Schlesien in den Jahren 1626 und 1627. (Zeitschr. des Vereins f. Gesch. u. Alterthum Schlesiens. 20. Bd. Breslau. S. 1—32.)

C. Grünhagen. Geschichte Schlesiens. 2. Bd.: Bis zur Vereinigung mit Preussen (1527 bis 1740). Gotha. VII + 446 + 46 S.

S. 202—213: Mansfeld i Schlesien 1626—1627 (i Hovedsagen på Grundlag af Krebs's ovennævnte Fremstilling).

J. Mackay (late) of Herriesdale. An old Scots brigade: being the history of Mackay's Regiment, now incorporated with the Royal Scots. Edinburgh 1885.

Et Regiment, der var i Christian IV.s og senere i Gustav Adolfs Tjeneste i Trediveårskrigen.

W. Rogge. Wallenstein und die Stadt Rostock. (Jahrbücher des Vereins f. meklenb. Gesch. u. Alterthumskunde. 51. Jahrg. Schwerin. S. 283—350.)

S. R. Gardiner. History of the great civil war 1642—1649.
I. 1642—1644. London. XXX + 522 S.

Indeholder spredte Oplysninger om Carl Ls Forsøg på at få Hjælp fra Danmark.

M. Börjesson. Riksdagen i Stockholm 1655. (Redogörelse för allmänna läroverken i Norrköping, Söderköping och Wimmerby under läsåret 1885—86. S. 1—84.) Norrköping. 4°.

S. 1—15 berøres flere Gange Forholdet til Danmark, men største Delen af Afhandlingen angår Rigsdagens Forhandlinger om Sveriges indre Forhold.

W. Czermak. Przeprawa Czarnieckiego na wyspę Alsen. (Odbitka z „Przewodnika Naukowego i Literackiego“ z r. 1884.) We Lwowie 1884. 53 S.

Omhandler Czarnieckis Overgang til Als 1658.

Herzog August Wilhelm von Braunschweig-Bevern. Versuch und Auszug einer Geschichte der Churfürstlich Brandenburgischen und nachherigen Königlich Preussischen Armee. Nach der Originalhandschrift hrsg. von *H. Droysen.* (Märkische Forschungen. XIX. Bd. Berlin. S. 1—292.)

S. 12—13, 16, 30—32 berøres den brandenburgske Hærs Samvirken med den danske i 17. og 18. Årh., S. 24—25 Sammendragningen af et brandenburgsk Observationskorps ved Elben År 1700.

S. Wägner. Skånska kommissionen af 1669—1670. Ett bidrag till de skånska landskapens inre historia. Lund. 117 + 47 S.

G. Björlin. Ännu några ord om slaget vid Lund. Medföljer (svensk) Hist. tidskr. 6 S.

I Anledning af en Anmeldelse i (svensk) Hist. tidskr. 1886 S. 17 ff. af Forf.'s Bog: Kriget mot Danmark 1675—1679. Stockholm 1885.

O. Wedekind. Die réfugiés. Blätter zur Erinnerung an den 200jährigen Jahrestag der Aufhebung des Edictes von Nantes. Hamburg. VII + 93 S.

Handler om Forholdet mellem de reformerte Menigheder i Hamburg og Altona.

A. Pieper. Die Propaganda-Congregation und die nordischen Missionen im siebenzehnten Jahrhundert. (Zweite Vereinschrift der Görres-Gesellsch. f. 1886.) Köln. III + 111 S.

W. H. Fleischfresser. Die Berichte über die Belagerung Hamburgs im Jahre 1686. (Zeitschr. des Vereins f. hamburg. Gesch. Neue Folge. 5. Bandes 1. Heft. S. 87—118.)

J. Thyrén. Den första väpnade neutraliteten. Svensk-danska förbunden af 1690, 1691 och 1693; jämte en inledande

öfversigt af Europas politiska ställning vid det stora krigets utbrott 1688—1689. S. 103—162. (Lunds universitets årskrift XXII. 1885—86.)

Aus dem Ratzeburger Stadtbuch. Mitgetheilt von Bürgermeister *Hornbostel* in Ratzeburg. (Archiv des Vereins f. die Gesch. des Herzogthums Lauenb. 1. Bd. Heft 2. Mölln i. Lbg. 1885. S. 205—208.)

S. 207—208: Christian V.s Angreb på Ratzeburg 1693.

W. Berg. Göteborg vid början af 1700-talet. (Bidrag till kännedom om Göteborgs och Bohusläns fornminnen och historia. 3. bandets 3. och 4. häfte. Stockholm. S. 289—430.)

I. Krigsrörelserna vid Göteborg och i Bohuslän. II. Följderna af kriget för Göteborg. 1. Det personliga deltagandet i kriget. 2. Garnisonen. 3. Krigsfångerna. 4. De kontanta utgifterna m. m. 5. Handeln. 6. Sjöfarten. 7. Kaparne.

Visita del re di Danimarca a Firenze nel 1708. Firenze. 88 S.

Feldzüge des Prinzen Eugen von Savoyen. (Geschichte der Kämpfe Österreichs.) XI. Bd. Wien. (O. m. T.: Spanischer Successions-Krieg. Feldzug 1709. Bearb. von *J. Ritter Rechberger von Rechkron*. II. Serie II. Bd.) XVI + 336 + 311 S.

Indeholder spredte Efterretninger om det danske Hjelpekorps. af hvis Officerer flere (f. Ex. af dem, der nævnes S. 71 og 72) savnes i Registret.

A. Ritschl. Geschichte des Pietismus. 3. Bd. Der Pietismus in der lutherischen Kirche des 17. u. 18. Jahrhunderts. 2. Abtheil. Bonn. VIII + 469 S.

Omhandler bl. a. Zinzendorfs Forhold til Danmark.

O. Nilsson. Danmarks uppträdande i den Svenska Tronföljarefrågan åren 1739—1743. III. S. 43—72. 4°. Malmö.

J. G. Droysen. Geschichte der preuszischen Politik. 5. Th. Friedrich der Grosze. 4. Bd. Leipzig. VII + 492 S.

Behandler Tiden fra Freden i Aachen til Syvårskrigens Udbrud. S. 141—172: Die schwedische Frage.

J. G. Rists Lebenserinnerungen. Hrsg. von *G. Poel*. 2. verbesserte Aufl. 1. Teil. Gotha 1884. XLV + 477 S. 2. Teil. Gotha 1886. VIII + 454 S.

Y. Nielsen. Grev Herman Wedel Jarlsberg og hans samtid 1779—1840. 1.—2. Hefte. S. 1—320. Kristiania.

N. Åkeson. Gustaf III.s förhållande till franska revolutionen. I. Akad. afhandl. Lund 1885. S. 1—141. II. Lund 1886. S. 143—254.

E. Daudet. Les Bourbons et la seconde coalition. I. Les origines d'un complot (1798—1799). II. Complots avortés (1799—1800). (Revue des deux mondes. 1.—15. Septbr. 1886. Paris.)

Omhandler bl. a. Forsøg af Dumouriez på at få Danmark med til en Landgang i Normandie.

Letters and despatches of *Horatio, lord Nelson*, K. B., duke of Bronte, vice-admiral of the white squadron. Selected and arranged by *J. K. Laughton*. London. XX + 456 S.

De her aftrykte Breve findes for største Delen i Sir Harris Nicolas's store Værk i 7 Bind om Nelson.

H. R. Ferber. Das Volkslied in Hamburg während der Franzosenzeit. S. 1—83. (Aus Hamburgs Vergangenheit. Hrsg. von K. Koppmann. 1. Folge. Hamburg u. Leipzig 1886.)

Indeholder flere Viser, der angå danske Forhold og ere bestemt for Slesvigs og Holstens tyske Indbyggere.

Utländska diplomaters minnen från svenska hofvet. Skildringar samlade ur deras anteckningar m. m. af *Scavola*. 1.—3. häft. Stockholm 1885—86. 691 S.

Smlgn. den nedsættende Anmeldelse i (svensk) Hist. tidskr. 1886 S. 23—26.

F. Bertheau. Ueber die Franzosenzeit in Lauenburg. (Archiv des Vereins f. die Gesch. des Herzogthums Lauenb. 1. Bd. Heft 3. Mölln in Lbg. S. 213—270.)

S. 249—270: Davouts og hans danske Hjelpekorpses Felttog i Lauenburg 1813.

Y. Nielsen. Kielerfreden. Christiania 1886. 63 S. (Forhandling i Videnskabs-Selskabet i Christiania Aar 1886. Christiania 1887. Nr. 13.)

1814. Det første overordentlige Storting. Optegnelser og Aktstykker samlede og udg. af *Y. Nielsen*. 4. Hefte. S. 193—256. Kristiania. 4°.

Y. Nielsen. Bidrag til Norges Historie i 1814. Afhandling og Aktstykker. Udg. af den norske historiske Forening. 2. Dels 4. Hefte S. 385—499. Christiania.

Utrykt Brev fra 1814. Meddelt af *O. Skavlan*. (Nyt Tidsskr. redigeret af J. E. Sars og O. Skavlan 1885. S. 318—326.)

Et Brev fra Professor Chr. Hansteen til en dansk Dame.

*P. E. Bergstran*d. Svensk-norska kriget 1814. En gensaga mot den norska chauvinismen. (Afttryk af Nya dagligt allehanda.) Stockholm.

Y. N. Hvor ligger Tyngdepunktet i Begivenhederne i 1814? (Separatafttryk af „Aftenposten“.)

Stormagternes Forhold til Norge og Sverige 1815—1819. Aktnæssig fremstillet ved *Y. Nielsen*. Udg. af den norske historiske Forening. Christiania. 144 S.

Indeholder Forhandlingerne om Norges Overtagelse af en Del af den dansk-norske Statsgjæld.

F. Brockhaus. Nikolaus Falck. Eine akademische Gedächtnissrede. Kiel 1884. 16 S.

F. C. Dahlmann. Kleine Schriften und Reden. Stuttgart. XIV + 484 S.

G. Waitz. Friedrich Christoph Dahlmann. Gedächtnisrede gehalten in der Aula der Universität Kiel am 13. Mai 1885. Kiel 1885. 23 S.

E. Nasse. F. C. Dahlmann. Rede. Bonn 1885. 34 S.

F. C. Dahlmann als Kinderlehrer. (Preusz. Jahrbücher. 58. Bd. Juli bis December 1886. Berlin. S. 399—402.)

R. Schleiden. Jugenderinnerungen eines Schleswig-Holsteiners. Wiesbaden. IV + 310 S.

Forfatteren, der er født 1815, ender sin Bog med Året 1840.

Wehrmann. Die Entstehung und Entwicklung der Eisenbahnverbindungen Lübecks. (Zeitschr. des Vereins f. Lübeck. Gesch. u. Alterthumskunde. Bd. 5. S. 26—116.)

Friedrich August Prinz von Schleswig-Holstein-Augustenburg, Graf von Noer. Briefe und Aufzeichnungen aus seinem Nachlass. Hrsg. von *Carmen Gräfin von Noer*. Nördlingen. 224 S.

S. 1—14 omhandler den da omtrent 18 År gamle Prinses Deltagelse i det slesvig-holstenske Oprør 1848—1849. S. 149 ff., 156, 188, 200 ff. findes 9 Breve fra ham til Enkedronning Caroline Amalie.

A. Sach. Graf Friedrich v. Reventlou und Wilhelm Hartwig Beseler. Ein Vortrag. Schleswig. 36 S.

K. Biedermann. Mein Leben und ein Stück Zeitgeschichte. Eine Ergänzung zu des Verfassers „Dreissig Jahren deut-

scher Geschichte“. 1. Bd. 1812—1849. 2. Bd. 1849—1886. Breslau. 393 og 425 S.

Meddelelser på flere Steder (I. 175 ff., II. 31 ff., 160 ff. og 220 ff.) Oplysninger om det slesvig-holstenske Spørgsmål og Forfatterens Stilling til dette.

St. Petersburg und London in den Jahren 1852—1864. Aus den Denkwürdigkeiten des damal. k. sächs. ausserordentl. Gesandten am kgl. grossbritann. Hofe *C. F. Graf Vitzthum v. Eckstädt*. I. XVI + 356 S. II. XVIII + 390 S. Stuttgart.

Der Deutsch-Dänische Krieg 1864. Hrsg. vom Groszen Generalstabe, Abtheilung für Kriegsgeschichte. 1. Bd. Mit 3 Uebersichtskarten, 6 Plänen u. 12 Skizzen in Steindruck u. im Text. Berlin. VI + 384 + 106 S.

Omhandler Krigsbegivenhederne ved Dybbøl indtil 7. Marts og i Jylland indtil 18. April.

Der Uebergang nach Alsen am 29. Juni 1864. (Deutsche Revue. Hrsg. von R. Fleischer. 11. Jahrg. 6. Heft.)

G. Rothau. Souvenirs diplomatiques. Les relations de la France et de la Prusse de 1867 à 1870. II. L'Allemagne au lendemain de l'affaire du Luxembourg; l'article V du traité de Prague. (Revue des deux mondes. 15. Januar 1886. Paris.)

L. Hahn. Fürst Bismarck. Sein politisches Leben und Wirken urkundlich in Thatsachen und des Fürsten eigenen Kundgebungen dargestellt. 4. Bd. 1879—1885 bis zur Nationalfeier des 70. Geburtstages des Fürsten. Berlin. XV + 684 S.

S. 299 ff.: Hertugen af Cumberland's Giftermaal med Prinsesse Thyra og Ophævelsen af Pragerfredens Artikel 5.

H. Martens. Der dänische Verfassungsbankrott. (Jahrb. f. Gesetzgeb., Verwalt. u. Volkswirthsch. im Deutschen Reich. 10. Jahrg. Leipzig. S. 223—235.)

Allgemeine deutsche Biographie. 23. Bd. (v. Münchhausen—v. Noorden). Leipzig.

Af Biografierne bemærkes: H. v. Münchhausen, f. 1512. Lejetroppefører, Deltager i Syvårskrigen, † 1573; Theologen G. Münden, f. 1684 på Femern, † 1741 i Frankfurt a. M.; A. G. v. Münnich, f. 1650, en Tid Officer i dansk Tjeneste og „Deichgräfe“ i Oldenburg.

† 1721; B. Münter, f. i Lübeck 1735, Præst i Kjøbenhavn, † 1793; hans Søn F. C. K. H. Münter, f. 1761, Sjællands Biskop, † 1830; H. Murmester, Borgmester i Hamborg, kæmpede for Christiørn I mod hans Broder Gerhard, † 1481; P. Musäus, f. 1620, Professor i Theologi ved Kieler-Universitetet, † 1674; H. Mylius, f. 1600, oldenborgsk Statsmand, medvirkede ved Afslutningen af Freden i Brömsebro, † 1657; L. Naamann, f. 1498, den sidste Munk i Slesvig og Holsten, † 1575; J. Narsius, Theolog, Læge og Poet i 16. og 17. Århundrede, opholdt sig en Tid i Frederiksstad; J. A. Nasser, f. 1753 i Kiel, Filolog og Æsthetiker, † 1828; L. Natter, f. 1705, Medailleur, levede en Tid i Kjøbenhavn, † 1763; Kapelmesteren J. G. Naumann, f. 1741, opholdt sig en Tid i Kjøbenhavn, † 1801; F. W. Neiszer, f. 1716, opholdt sig en Tid i Kjøbenhavn som Udsending fra Herrnhuterne, † 1777; G. C. Neitzschitz i 17. Århundrede, efter sin egen Fortælling i nogle År Præst i Glücksborg, rejste i Orienten; J. C. Nemeiz, f. 1679, en Tid i Grev Magnus Stenbocks Tjeneste og Forfatter af et Par Skrifter om ham og den store nordiske Krig, † 1753; den ditmarsiske Krønikeforfatter J. A. Neokorus, c. 1550—1630; A. W. Neuber, f. 1781, Læge i Åbenrå, † 1849; G. P. A. Neubur i 18. Århundrede, en Tid i dansk Tjeneste, Historieskriver; K. A. Neumann, f. 1771, industridrivende, opholdt sig 1796—1802 på Als, † 1866; G. Neumark, f. 1621, Digter, opholdt sig en Tid i Holsten, † 1681; Obotriterfyrsten Niclot, † 1160; Nicolaus Barn, Herre af Rostock, † 1314; G. H. L. Nicolovius, f. 1767, en Tid Embedsmand i Holsten (i Eutin), † 1839; O. L. Krug v. Nidda, f. 1810, Bjærgværksemdsmand, rejste på Island, † 1885; Historikeren B. G. Niebuhr, f. 1776 i Kjøbenhavn, en Tid dansk Embedsmand, † 1831; hans Fader den bekjendte rejsende C. Niebuhr, f. 1733, † 1815; F. E. Niedt, Musiktheoretiker, levede i flere År i Kjøbenhavn til sin Død 1717; N. J. E. Nielsen, f. 1806 i Rendsborg, Præst i Holsten og Slesvig, ivrig Slesvigholstener, † 1883; A. C. H. Niemann, f. 1761, Professor i Statsvidenskab i Kiel, † 1832; C. Nifanius, f. 1629 på Sjælland, Theolog (i Tyskland), † 1689; G. N. v. Nissen, f. 1761 i Haderslev, dansk Embedsmand, Forfatter af en Mozart-Biografi, † 1826 i Salzburg; J. Nissen, f. 1803 i Holsten, Pædagog, † 1857 i Glückstadt; G. W. Nitzsch, f. 1790, Filolog og Pædagog, Professor i Kiel, Slesvigholstener, † 1861; hans Søn Historikeren K. W. Nitzsch, f. 1818 i Zerbst, 1848 Professor i Kiel, senere i Königsberg og Berlin, † 1880; E. F. Nolte, f. 1791, Medarbejder af Flora Danica, 1824—1826 i Kjøbenhavn, 1826 Professor i Kiel, † 1875.

Dictionary of national biography edited by *Leslie Stephen*. Vol. I—VIII. Abbadie-Cantwell. London 1885—1886.

Af Biografierne bemærkes (foruden en Mængde Deltagere i Expeditionerne mod Danmark 1801 og 1807) i I: Ælfgifu, Knud den stores Frille; Ærkebisp Ælfheah af Canterbury, dræbt 1012 af de danske; Ælfred, Ethelreds og Emmas Søn, dræbt 1036; Kong Ælfred den store; Ælfric, Ealdorman i Mercia, † 1016?; Ælla, Northumbernes Konge, † 867; Knud den helliges Historieskriver Ælnoth; Frederik II.s Datter Anna, Jacob I.s Dronning, † 1619; — i II: J. Astley Lord Astley, † 1652, i 1½ År i Christian IV.s Tjeneste; Kong Athelstan eller Æthelstan, † 940; — i III: J. Barrett, Søofficer, angrebet af danske Kanonbåde i Sundet 1808, da han konvojerede en Handelsflåde; — i IV: Beorhtic eller Brihtic, Konge i Wessex,

(under hvem Normannerne første Gang landede i England), † 802; Beorhtwulf eller Bertulf, Konge i Mercia, † 852; Beorn, Svend Estridsøns Broder, † 1049; G. E. B. Bettesworth, Kaptajn, faldt 1808 under Norge; — i V: Th. Bodley, (efter hvem det bekjendte Bibliothek i Oxford har Navn), † 1613. Gesandt i Danmark under Frederik II; A. Borgard, født i Jylland, Deltager i den skånske Krig, senere i preussisk og engelsk Tjeneste, † 1751; — i VI: R. Boyd, † 1469?, skotsk Statsmand, der bragte Ægteskabet mellem Christiern 1s Datter Margrethe og Jacob III i Stand; hans Søn Thomas Jarl af Arran, der førte Margrethe til Skotland; R. Bradshaw, 1652 Gesandt i Danmark; Brian, † 1014, Konge af Irland; — i VII: Burhred eller Burgræd, Konge af Mercia 852—874, fordrevet af de danske; — i VIII: N. Byer, født i Throndhjem, Portræt- og Historiemaler i England, † 1681; Ministeren George Canning, † 1827; hans Fætter Stratford Canning, † 1880, Diplomat, var i Danmark Oktober 1807.

Biographisches Lexikon der hervorragenden Aerzte aller Zeiten und Völker. Hrsg. von A. Hirsch. 3.—4. Bd. Haab—Revillon. Wien u. Leipzig.

Katalog over malede Portræter i Norge, hvorom Anmeldelse er indkommen til C. J. Anker og H. J. Huitfeldt-Kaas. 3. (sidste) Hefte. S. 97—164. Kristiania.

I. M. Michler. Kirchliche Statistik der evangelisch-lutherischen Kirche der Provinz Schleswig-Holstein. 1. Bd. Kiel. XXV + 576 S.

J. B. Halvorsen. Norsk Forfatter-Lexikon 1814—1880. 12.—15. Hefte. Danchertsen—Gjertsen. 2. Bd. S. 129—384. Kristiania.

E. Alberti. Lexikon der Schleswig-Holstein-Lauenburgischen und Eutinischen Schriftsteller von 1866—1882. Im Anschluss an des Verfassers Lexikon von 1829—1866. I.—II. Kiel 1885—1886. 469 og 418 S.

„Christiansen's Ordbog over Gadesproget opføres I. 106 under Wilhelm Christian Christiansen, født 1844 i Tønder, nu ansat ved Telegrafvæsenet!

Kalender öfver i Sverige lefvande ointroducerad adel, utg. af C. H. Tersmeden. Stockholm. 206 S.

Jfr. Ann. i Hist. Tidsskr. 5. R. VI. 817—828.

C. A. H. Burkhardt. Stammtafeln der ernestinischen Linien des Hauses Sachsen. Quellenmässig bearb. Weimar (1885). IV + 28 S. Tværfolio.

Die Matrikel der Universität Heidelberg von 1386 bis 1662. Bearb. u. hrsg. von G. Toepke. 2. Theil von 1554 bis 1662. Nebst einem Anhang.

G. Eneström. Anteckningar om matematikeren Petrus de Dacia och hans skrifter. (Öfversigt af kongl. vetenskaps-akademiens förhandlingar 1885. Nr. 3. S. 15—27 og Nr. 8. S. 65—70.)

B. Hauréau. Un des hérétiques condamnés à Paris 1277. (Journal des savants 1886 mars.)

Handler om en Boetius de Dacia, der havde fremført kætterske Sætninger, som fordømtes 1277 af Bispen af Paris.

O. Moe. Om Petr. Palladius og hans Katechismusforklaring. (Luthersk Ugeskrift. 20. Halvaar. Juli—December 1886. Kristiania. S. 219—226 og 237—243.)

A. Chr. Bang. Om Mag. Geble Pedersens Overgang til Lutherdommen. (Luthersk Ugeskrift. 17. Halvaar. Januar—Juni 1885. Kristiania. S. 373—376, 385—389 og 406—409.)

Tychonis Brahe triangulorum planorum et sphaericorum praxis arithmetica. Nunc primum ed. *F. I. Studnička.* Pragae. 42 S. 4°.

Et fotolitografisk Aftryk af et Håndskrift i Prags Universitetsbibliothek.

C. Walther. Johannes Rediger, ein Dichter des 16. Jahrhunderts. (Jahrb. des Vereins f. niederdeutsche Sprachforsch. Jahrg. 1885. XI. Norden u. Leipzig 1886. S. 138—142.)

Rediger var fra 1569 til sin Død 1591 Præst i Nærheden af Tønder.

N. R. Bull. Stamtavle over den Trønderske Slægt Bull. VI + 138 S. Kristiania.

C. A. Nissen. Eine dritte plattdeutsche Posse von J. Laurenberg. (Jahrb. des Vereins f. niederdeutsche Sprachforsch. Jahrg. 1885. XI. Norden u. Leipzig 1886. S. 145—150.)

Ch. Joret. Jean-Baptiste Tavernier écuyer, baron d'Autonne chambellan du grand électeur. Paris. X + 413 S.

Hævder S. 382 ff., at Franskmanden Tavernier (bekjendt af sine Rejser i Orienten) er død 1689 ikke i Kjøbenhavn, som andre har villet, men i Rusland.

Biskop *Deichmans* Hyrdebrev dat. Oslo Bispegaard 17de Juli 1713. Meddelt af *J. Belsheim.* (Theologisk Tidsskr. for den evang.-luth. Kirke i Norge. Ny Række. 10. Bd. Christiania 1885. S. 568—588.)

J. Fr. Iken. Der bremische Kirchenliederdichter Laurentius Laurenti. (Bremisches Jahrbuch. 13. Bd. Bremen. S. 133—159.)

En Slesviger, født i Husum 1660, død 1722; han levede 38 År i Bremen.

I. Lieboldt. Der Aufenthalt des Christianus Demokritus (J. G. Dippel) zu Hamburg und Altona. (Zeitschr. des Vereins f. hamburg. Gesch. Neue Folge. 5. Bandes 1. Heft S. 119—138).

Den theologiske Forfatter (født 1673, død 1734), som i flere År sad fængslet på Hammershus, indtil han 1726 benådedes.

J. Hoffory. Georg Brandes über Holberg. (Deutsche Rundschau. Band XLVI. Berlin. S. 474—477.)

Briefe *Joh. Elias Schlegels* an Bodmer. Mitgetheilt von *J. Crüger*. (Archiv f. Litteraturgesch. 14. Bd. Leipzig. S. 48—62.)

Briefe *Johann Joachim Ewalds*. Mitgetheilt von *H. A. Lier* u. *R. M. Werner*. (Archiv f. Litteraturgesch. 14. Bd. Leipzig. S. 250—280.)

S 277 (i et Brev af 1/4 1757) en Bemærkning om, at Hofpræsten J. A. Cramer sogte at få Rabener til at bosætte sig i Kjøbenhavn.

F. F. Leitschuh. Die Familie Preisler und Markus Tuscher. Ein Beitrag zur Geschichte der Kunst im 17. und 18. Jahrhundert. Leipzig. VIII + 85 S. (Beiträge zur Kunstgesch. Neue Folge. III.)

A. C. Bang. Johan Madsens Forfatterskab. (Theologisk Tidsskr. for den evang.-luth. Kirke i Norge. Ny Række. 10. Bd. Christiania 1885. S. 219—224.)

En Bergenser i Slutningen af forrige Århundrede.

Kunst und Künstler der ersten Hälfte des neunzehnten Jahrhunderts. Hrsg. von *R. Dohme*. 1. Bd. Leipzig.

Indeholder bl. a.: *H. Lücke*. Antonio Canova und Bertel Thorwaldsen. 64 S. — *H. Lücke*. Asmus Jakob Carstens. 36 S.

H. Pfundheller. Bertel Thorwaldsen, sein Leben und seine Werke. Halle. 45 S.

M.-C. Malte-Brun à Napoléon: mémoire sur la colonisation de l'île Formosa (1809). (Revue de géographie. 9. année. Tome XVIII. Janvier—Juin 1886. S. 1—7.)

L. H. Fischer. Ludwig Zink und Adam Oehlenschläger. (Nach Tieck's ungedrucktem Briefwechsel.) (Vossische Zeitung. Sonntagsbeilage 1886.)

Erinnerungen an Oehlenschläger und seinen Kreis. Uebersetzt von *Hanns Maria*. (Nordische Rundschau 4. Bd. 2.—3. Heft.)

C. A. H. Kalkar. (Allgem. evang.-luth. Kirchenzeitung. 1886. Nr. 7.)

C. H. A. Kalkar. (Neue evangel. Kirchenzeitung. Hrsg. von H. Meszner. 28. Jahrg. Nr. 12.)

A. Bärthold. S. Kierkegaards Persönlichkeit in ihrer Verwirklichung der Ideale. Gütersloh. VIII + 143 S.

H. Gaudig. Søren Kierkegaard. (Kirchliche Monatsschrift. Hrsg. von G. Pfeiffer u. H. Jeep. 5. Jahrg. Heft 3—6 [December 1885—Marts 1886].)

J. Weber. A. Ebrard: Ein Totentanz und M. Rowel: Briefe aus der Hölle. Zwei bedeutsame neuere Dichtungen über Zustände des Jenseits. Leipzig 1884. 13 S.

K. Lehmann. Der Königsfriede der Nordgermanen. Berlin u. Leipzig. VIII + 286 S.

M. Pappenheim. Kommissionär und Dolmetscher. (Zeitschr. f. das Gesamte Handelsrecht. 29. Bd. Neue Folge. 14. Bd. Stuttgart 1884. S. 440—444.)

Behandler en Episode af en dansk Mand, Sigurd Ågesøns Rejse til Vendland på Knud den stores Tid.

K. Maurer. Anmeldelse af Pappenheim, Die altdänischen Schutzgilden. (Kritische Vierteljahrsschr. f. Gesetzgeb. u. Rechtswissensch. Neue Folge. Bd. IX. Der ganzen Folge XXVIII. Bd. München u. Leipzig. S. 341—353.)

Tamassia. L'affratellamento (*ἀδελφοποιία*.) Studio storico-giuridico. Torino.

Behandler Indgælse af Broderskab hos forskjellige Folk i Nord- og Sydeuropa, anstiller Sammenligning med de nordiske Gilder (se Rivista storica italiana III. 1886).

A. Petersen-Studnitz. Die dänische Steuergesetzgebung. (Jahrbücher f. Nationalökonomie u. Statistik. Neue Folge. 13. Bd. Der ganzen Reihe 47. Bd. Jena. S. 122—153.)

J. Ludwig. Die reformirte Gemeinde in Fredericia. Ein Beitrag zur Geschichte der französisch-reformirten Kolonien im heutigen Dänemark. Bremen. 137 S.

Volkssagen aus Pommern und Rügen. Gesammelt u. hrsg. von *U. Jahn*. Stettin. XXVII + 541 S.

S. 143 og 176—178 nogle Sagn om Hertha og Herthasøen, S. 528 et om Claus Størtebecker og Gødeke Michel.

R. Henning. Die deutschen Haustypen. Nachträgliche Bemerkungen. Strassburg. 34 S. (Quellen u. Forschungen zur Sprach- u. Culturgesch. der german. Völker. LV, 2.)

Berører også Bygningsformen i Danmark.

H. Hildebrand. Sveriges medeltid, kulturhistorisk skildring. 2. delen II. Stockholm 1885. S. 161—272.

Vedrører også de skånske Provinser, beskriver f. Ex. Glimminge Hus.

R. Haupt. Die Bau- und Kunstdenkmäler der Provinz Schleswig-Holstein mit Ausnahme des Kreises Herzogtum Lauenburg. Im Auftrage der provinzialständischen Verwaltung bearbeitet. 1.—4. Lief. Kiel. VII + 212 S.

O. Brenner. Die ächte Karte des Olaus Magnus vom Jahre 1539 nach dem Exemplar der Münchener Staatsbibliothek. Christiania 1886. 24 S. og 1 Kort. (Forhandlinger i Videnskabs-Selskabet i Christiania Aar 1886. Christiania 1887. Nr. 15.)

Th. Laves. Der Nord-Ostseekanal und die Nord-Ostseeschifffahrt. I. (Jahrb. f. Gesetzgeb., Verwalt. u. Volkswirthsch. im Deutschen Reich. 10. Jahrg. Leipzig. S. 1187—1299.)

S. 1195 ff.: Die Geschichte des Nord-Ostseekanales im besondern (fra det 16. Årh. af).

F. Bergh. Kristianssands befæstningers historie. (Norsk militært tidsskrift. Udg. af Kristiania militære samfund. 49. bd. Kristiania. S. 61—74, 305—324).

Hamburg im vorigen Jahrhundert. (F. Eyssenhardt. Mitheil. aus der Stadtbibliothek zu Hamburg III.)

S. 28—31 nogle Bemærkninger om Altona.

(*A. E. Nordenskjöld*.) Den andra Dicksonska expeditionen till Grönland, dess inre isöken och dess ostkust, utförd år 1883 under befäl af A. E. Nordenskjöld. Stockholm 1885. XII + 546 S.

Nordenskjölds Grönlands-Expedition. (Gaea. Red.: H. I. Klein. 22. Jahrg. 7. Heft.)

L. Holmström. Om den nordiska folkhögskolan, dess uppkomst, idé och verksamhet. (Nordisk tidskr. utg. af Letterstedtska föreningen. 1886).

S. 17—33: Den danska folkhögskolan. — S. 77—86: Den norska folkhögskolan. — S. 283—290: Den svenska folkhögskolan.

R. Arpi. Islands yngre litteratur och språk. (Upsala universitets årsskrift 1886. Filosofi, språkvetenskap och historiska vetenskaper III. Upsala. S. 41—48.)

W. Fiske. Books printed in Iceland 1578—1844, a supplement to the British Museum catalogue. Florence. 29 S.

Jfr. Hist. Tidsskr. 5. R. VI. 210.
